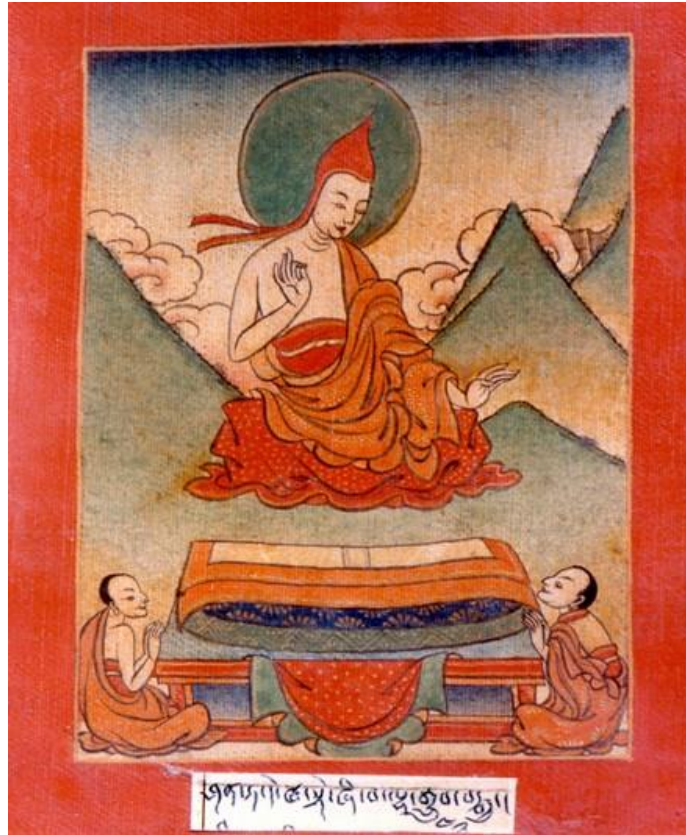

Таємниця серця-ума

Ілюстрація надана [Himalayan Art Resources](#)

Дорогі друзі!

Поруч ви чи далеко, я, як і завжди, сподіваюся, що у вас все гаразд, що ви здорові та щасливі. Сьогоднішній день Гуру Рінпоче також називають “Трелда цечю” (10-й день шостого місяця) — він вважається напрочуд сприятливим, оскільки він випадає на сприятливий місяць Мавпи. У цей день святкують народження Гуру Рінпоче як Гуру Цок’є Дордже у розквітлому лотосі на озері Данакоша, після чого він обернув колесо Дгарми для дакінь острова.

У цей сприятливий день хочу поділитися із вами сутнісними строфами з п'ятої глави про медитативне занурення із основоположного трактату Магаяни — “Шлях Бодгісаттви” (Бодгісаттва-чар'я-аватара), складеного Шантідевою.

По-перше:

Начитування мантр і аскеза,
хоч би які тривалі, будуть марними,
якщо їх практикують, забуваючись.
Так мовив той, хто істинну природу осягнув. (16)

Таким чином, згідно із вченням Будди, хоч би що ми робимо, вкрай важливо не відволікатися. Натомість, маємо змінити інфантильні звички нашого серця-ума, спрямувавши увагу на Дгарму та певну практику, яку виконуємо. Стабільність і непохитність є ключовими якостями.

Ті, кому бракує пильного усвідомлення,
навіть якщо і слухають вчення, їх осмислюють і практикують,
утім це в їхній пам'яті не залишається.
Їхні уми мов глечик тріснутий, що воду пропускає. (25)

Саморефлексія — це якість, що дозволяє нам перевіряти власне серце-ум і помічати, чи відволікаємося ми чи ні, чи ми справді медитуємо чи ні. Уважне усвідомлення — це пам'ятування того, що слід робити, а чого слід уникати. Обидві якості надзвичайно важливі, але без саморефлексії ми позбавлені можливості поступу, оскільки ніколи не маємо жодної гадки, якщо відбувається з нашим серцем-умом.

Ті, хто хворобою знесилені,
не в змозі аніщо робити.
Так само й серце-ум, розбурхане оманою,
не має снаги й анічого вдіяти не може. (24)

Коли відволікаємося, без уважного усвідомлення і саморефлексії — ми безсилі. Це є так для всіх на цій землі: блукають в омані й не здатні анічого звершити, оскільки навіть не усвідомлюють цього. Ось чому хочу нагадати усім вам: будьте пильними, не лишайтесь засліпленими оманою.

Всі, хто не зміг збагнути найважливіше, —
цю таїну серця-ума,
хоча і прагнуть щастя і припинення страждань,
втім марно навмання блукають. (17)

Ключовий аспект Дгарми — знати таємницю серця-ума. Це означає розуміти серце-ум, знати, як не дозволяти йому відволікатися, як приборкати його за допомогою саморефлексії, як трансформувати його в процесі практики. Якщо таємниця серця-ума вам не відома, навіть якщо прагнете щастя і припинення страждань, ви ані станете щасливими, ані позбавитеся страждань. Щоб удійснити справжнє щастя, маєте трансформувати серце-ум, а отже знати його таємницю. Ось в цьому полягає істинне значення святої Дгарми: не знаючи таємницю серця-ума, ви не можете звідати Дгарму.

Отже, в цей день Гуру Рінпоче ми всі маємо взнати таємницю серця-ума: саме в цьому полягає вивчення святої Дгарми. Вчення Будди — це світло, що осяює таємницю серця-ума, висвітлюючи те, що собою являє серце-ум, яким чином можливо його змінити, і в чому полягає його справжня суть. Ніщо інше окрім світла буддової Дгарми не здатне висвітлити ці таємниці. Серце-ум із нами повсякчас, але, оскільки блукаємо в пільмі омани, не можемо його ані побачити, ані збагнути. Саме тому нам потрібна свята Дгарма. Ось чому кажемо, що Будда виявив найвищий ступінь доброти до нас.

Сьогодні дарую вам ці строфи Шантідеви, згадуючи добросердя Будди, а згодом — добросердя Гуру Рінпоче, без якого Таємна Мантра не зберіглася б до наших днів, і також добросердя всіх корінних Вчителів і майстрів традиції, які послідовно передавали свята Дгарму, так, що вона нарешті дійшла до нас.

З любов'ю і молитвами,
сарва мангалам.

Пакчок Рінпоче

Примітка: всі строфи, наведені в оригіналі листа англійською, цитуються за виданням Shantideva, The Way of the Bodhisattva (revised edition), transl. Padmakara Translation Group (Boston and London: Shambala, 2011); український переклад з тибетської — Ната Сонам Вангмо.